

Vypočítajte vlastnú indukčnosť nekonečne dlhého koaxiálneho kábla na jednotku dĺžky
 Návod: Vychádzajte z energetickej definície.

$w = \frac{1}{2} \vec{H} \cdot \vec{B} = \frac{\mu}{2} H^2, \quad W = \iiint_{\Omega} w dv = \frac{1}{2} LI^2$	$\oint_{\Gamma} \vec{H} \cdot d\vec{r} = I_{\Sigma}, \quad H 2\pi\rho = I$

$$w = \frac{\mu}{2} H^2 = \frac{\mu I^2}{8(\pi\rho)^2}, \quad dv = (dz)(\rho d\psi)(d\rho) \rightarrow dv = l \rho 2\pi d\rho$$

$$\frac{L}{l} = \frac{2W}{I^2 l} = \frac{\mu}{l} \iiint_{\Omega} \frac{dv}{4(\pi\rho)^2} = \frac{\mu}{2\pi} \int_{\rho_1}^{\rho_2} \frac{d\rho}{\rho} = \frac{\mu}{2\pi} \ln \frac{\rho_2}{\rho_1}$$

Vypočítajte vlastnú indukčnosť nekonečne dlhého dvojvodičového vedenia s nerovnakým priemerom vodičov na jednotku dĺžky (tzv. vnútornú indukčnosť zanedbajte)

Návod: Vychádzajte z viazaného magnetického toku a vektorového potenciálu nekonečne dlhého vodiča.

$L = \frac{\Phi}{I}, \quad \Phi = \iint_{\Sigma} \vec{B} \cdot d\vec{s} = \oint_{\Gamma} \vec{A} \cdot d\vec{r}$	$\vec{A} = \vec{u}_l \frac{\mu I}{2\pi} \ln \frac{k}{\rho}, \quad A = \frac{\mu I}{2\pi} \ln \frac{k}{\rho}$

Zvolíme konštantu $k \equiv d - b$, takže na časti integračnej dráhy (2)-(3), pri $\rho = d - b$, je vektorový potenciál nula, potom:

$$\Phi = \oint_{\Gamma} \vec{A} \cdot d\vec{r} = \int_{(1)}^{(2)} \vec{A} \cdot d\vec{r} + \int_{(2)}^{(3)} \vec{A} \cdot d\vec{r} + \int_{(3)}^{(4)} \vec{A} \cdot d\vec{r} + \int_{(4)}^{(1)} \vec{A} \cdot d\vec{r}$$

$$\int_{(1)}^{(2)} \vec{A} \cdot d\vec{r} = \int_{(1)}^{(2)} \vec{A} \cdot d\vec{r} = 0, \quad \vec{A} \perp d\vec{r}, \quad \int_{(2)}^{(3)} \vec{A} \cdot d\vec{r} = 0, \quad A \equiv 0 \Big|_{\rho=d-b}$$

$$\Phi = \int_{(1)}^{(4)} \vec{A} \cdot d\vec{r} = Al = l \frac{\mu I}{2\pi} \ln \frac{d-b}{a}$$

lebo na časti integračnej dráhy (4)-(1), pri $\rho = a$, je vektorový potenciál konštantný.

Vlastná indukčnosť na jednotku dĺžky je $\frac{L}{l} = \frac{\Phi}{Il} = \frac{\mu}{2\pi} \ln \frac{d-b}{a}$

Pri $a = b$, a za podmienky: $a, b \ll d$, máme $\frac{L}{l} \doteq \frac{\mu}{2\pi} \ln \frac{d}{a}$.

Prečo nie je dobrý nápad aj tu vychádzať z energetickej definície?

Skúste vypočítať viazaný magnetický tok aj zo vzťahu $\Phi = \iint_{\Sigma} \vec{B} \cdot d\vec{s}$

Vypočítajte vzájomnú indukčnosť nekonečne dlhého vodiča a závit (farebne) vyznačeného tvaru. Návod namiesto integrácie husoty magnetického toku (B) cez plochu Σ , vypočítajte cirkuláciu vektorového potenciálu (A). Interujte pozdĺž dráhy Γ , t.j. (1)-(2)-(3)-(4)-(1).

$\vec{A}(\rho) = \vec{u}_z \frac{\mu I}{2\pi} \ln \frac{b}{\rho} + \text{konšt.} \quad (\text{tu: konšt.} = 0)$	$\begin{aligned} d\vec{r} &= \vec{u}_\rho d\rho - \vec{u}_z dz = (\vec{u}_\rho - \vec{u}_z \text{tg} \alpha) d\rho = \\ &= (\vec{u}_\rho \cot \alpha - \vec{u}_z) dz = (\vec{u}_\rho \cos \alpha - \vec{u}_z \sin \alpha) dr \end{aligned}$

$M = \frac{\Phi}{I}$, kde: $\Phi = \iint_{\Sigma} \vec{B} \cdot d\vec{s} = \oint_{\Gamma} \vec{A} \cdot d\vec{r} =$
 $= \int_{(1)}^{(2)} \vec{A} \cdot d\vec{r} + \int_{(2)}^{(3)} \vec{A} \cdot d\vec{r} + \int_{(3)}^{(4)} \vec{A} \cdot d\vec{r} + \int_{(4)}^{(1)} \vec{A} \cdot d\vec{r}$
 $\int_{(1)}^{(2)} \vec{A} \cdot d\vec{r} = l \frac{\mu I}{2\pi} \ln \frac{b}{a}$, kde: $d\vec{r} = d\vec{z}$
 $\int_{(2)}^{(3)} \vec{A} \cdot d\vec{r} = \frac{\mu I}{2\pi} \int_{(2)}^{(3)} \vec{u}_z \ln \frac{b}{\rho} \cdot (\vec{u}_\rho - \vec{u}_z \text{tg} \alpha) d\rho = \dots$
 $\int_{(3)}^{(4)} \vec{A} \cdot d\vec{r} = 0$, kde: $d\vec{r} = -d\vec{z}$, $A = 0|_{\rho=b}$
 $\int_{(4)}^{(1)} \vec{A} \cdot d\vec{r} = 0$, kde: $d\vec{r} = -d\rho$, $\vec{A} \perp d\vec{r}$

$\dots = -\frac{\mu I}{2\pi} \text{tg} \alpha \int_{(2)}^{(3)} \ln \frac{b}{\rho} d\rho = \frac{\mu I}{2\pi} \text{tg} \alpha \int_{(2)}^{(3)} \ln \frac{\rho}{b} d\rho = \frac{\mu I b}{2\pi} \text{tg} \alpha \int_{a/b}^{b/b} \ln \xi d\xi = \frac{\mu I b}{2\pi} \text{tg} \alpha [\xi \ln(\xi) - \xi]_{a/b}^1 = -\frac{\mu I}{2\pi} \text{tg} \alpha \left[b - a - a \ln\left(\frac{b}{a}\right) \right]$

$\Phi = \oint_{\Gamma} \vec{A} \cdot d\vec{r} = \int_{(1)}^{(2)} \vec{A} \cdot d\vec{r} + \int_{(2)}^{(3)} \vec{A} \cdot d\vec{r} = l \frac{\mu I}{2\pi} \ln \frac{b}{a} - \frac{\mu I}{2\pi} \text{tg} \alpha \left[b - a - a \ln\left(\frac{b}{a}\right) \right] =$
 $= l \frac{\mu I}{2\pi} \left[\ln \frac{b}{a} - \frac{b-a}{l} \text{tg} \alpha + \frac{a}{l} \text{tg} \alpha \ln\left(\frac{b}{a}\right) \right] = l \frac{\mu I}{2\pi} \left\{ \left(1 + \frac{a}{l} \text{tg} \alpha\right) \ln \frac{b}{a} - \text{tg} \alpha \frac{b-a}{l} \right\}$

Špeciálne, pre trojuholníkový závit t.j. ak splynú body (3) a (4), $\text{tg} \alpha = \frac{l}{b-a}$, máme:

$\Phi_{\Delta} = l \frac{\mu I}{2\pi} \left\{ \frac{b}{b-a} \ln \frac{b}{a} - 1 \right\}$, pokiaľ pri obdĺžnikovom závite ($\text{tg} \alpha = 0$), je $\Phi_0 = l \frac{\mu I}{2\pi} \left\{ \ln \frac{b}{a} \right\}$, čo vedie k rozdielu $\Delta\Phi = \Phi_0 - \Phi_{\Delta} = l \frac{\mu I}{2\pi} \left\{ 1 - \frac{a}{b-a} \ln \frac{b}{a} \right\}$ predstavujúcemu magnetický tok cez farebne nevyznačený trojuholník v pôvodnom obrázku. Vzájomná indukčnosť nekonečne dlhého vodiča a závitú podľa obrázku teda je $M = l \frac{\mu}{2\pi} \left\{ \left(1 + \frac{a}{l} \text{tg} \alpha\right) \ln \frac{b}{a} - \text{tg} \alpha \frac{b-a}{l} \right\}$.

